

Ds. Arjan van Groos (1962 - 2014)
Tekst: Zondag 32
Middagdienst – H. Avondmaal

Broeders en zusters,

- 1 Votum**
- 2 Zegengroet**
- 3 Zingen : Psalm 113 : 1 en 2**
- 4 Gebed voor de opening van het Woord**
- 5 Viering van het Heilig Avondmaal**
- 6 Tafel klaarmaken: Zingen: Lied 356 : 1**
- 7 Tijdens viering : Zingen: Lied 356 : 2 en 3**
- 8 Schriftlezing : Galaten 5 : 13 - 26**
- 9 Zingen : Psalm 18 : 9 en 10**
- 10 Tekst : Zondag 32**
- 11 Prediking**
- 12 Zingen : Gezang 65 : 1 - 3**
- 13 Geloofsbelijdenis van Nicea**
- 14 Zingen : Gezang 165**
- 15 Dankzegging en gebed**
- 16 Dienst van de offeranden**
- 17 Slotzang : Psalm 66 : 2 en 3**
- 18 Zegen**

Geliefde gemeente van onze Here Jezus Christus, broeders en zusters, groot en klein,

Ik heb een keer een meisje in de puberleeftijd horen zeggen dat als haar moeder haar zou vragen om even een pak suiker te gaan kopen, dat ze dan zou weigeren. Toen ik haar aansprak op het feit dat ze deel uitmaakt van een gezin en haar ouders al veel voor haar doen, en ze dan toch ook wel een bijdrage kan leveren, toen was haar reactie: **[Waarom helpen?]** “Waarom moet ik helpen? Mijn ouders wilden kinderen en dan moeten ze er ook maar voor zorgen. Ik ga niet naar de winkel.” Logisch is daar niet eens zoveel tegen in te brengen. Toch zullen de meesten van ons deze woorden als kwetsend ervaren en zouden we ervan schrikken als we een jongere zo horen spreken. Want deze reactie is egoïstisch en getuigt van een zekere onverschilligheid. Nu weet ik niet of dat meisje dat ook werkelijk tegen haar moeder zou zeggen, dus we moeten daar maar niet te veel waarde aan hechten. Misschien wilde ze stoer doen. Maar toch zijn het pijnlijke woorden.

Vanmiddag staan we stil bij de vraag waarom wij nog goede werken moeten doen. Waarom zou je dat nog moeten doen als de Heer Jezus al de genade voor ons verdiend heeft? We hebben vandaag in de viering van het Heilig Avondmaal toch genoten van Gods genade. God vergeeft ons onze schuld en daar hebben we niets van verdiend. Dat was de blijde boodschap. Vanuit onszelf willen we niet voor en met God leven en kwetsen we God elke dag. Toch vergeeft God ons dat. God zet ons in de ruimte en Hij zegt tegen ons in **[Galaten 5 : 13]** dat wij geroepen zijn om vrij te zijn. Vrij! Dat betekent voor ons toch er geen regels en geen geboden gelden. Jezus heeft de wet vervuld, dus waarom zou je de wet nog lezen? We zijn geroepen om vrij te zijn en het woord ‘moeten’ past daar niet bij. Dus waarom zou je nog goede werken moeten doen. Ik moet niks. Ik ben vrij, omdat Jezus Christus mij heeft vrijgekocht.

Dus je zou de vraag kunnen stellen of de catechismus met de inzet van het derde deel, het deel van de dankbaarheid, niet de genade en blijdschap weer terugpakt die we in het deel van de verlossing hebben beleden en gevierd? Ik weet dat ik vroeger wel eens met een dergelijk gevoel uit de kerk kwam. Eerst werd je in de preek blij gemaakt met de genade en vrijheid die Christus voor je verdiend had en aan het einde van de preek was dat allemaal weer verdwenen want ik moest wel dankbaar zijn en naar Gods geboden leven, terwijl mijn ervaring toen al was dat ik daar niet zoveel van terecht breng. **[Waar**

dankbaarheid?] Is dat nu wat de catechismus wil bereiken met de vragen van Zondag 32? Zeker als je daar dan ook goed let op het tweede vraag en antwoord. Waar de dreiging van de hel ter sprake wordt gebracht.

Ik hoop dat u weet dat dat niet de bedoeling van God is. Hij zet u niet eerst in de ruimte en brengt u dan toch weer terug in de benauwdheid van regels waar u zich aan moet houden wilt u niet verloren gaan. Het gaat hier niet om een geschenk dat Christus door zijn verlossingswerk voor ons verdiend heeft en waarvan wij door onze dankbaarheid moeten laten zien dat wij dat waard zijn of iets dergelijks. Het leven in dankbaarheid is niet zozeer onze reactie op Christus' verlossingswerk. Het is het vervolg van Christus' verlossingswerk. De goede werken die een christen hoort te doen zijn geen prestaties van mensen, maar vruchten van genade. En zo luidt dan ook het thema van deze preek.

[Thema] Onze goede werken zijn vruchten van Gods genade.

Laten we eerst een kijken naar de reden waarom de Catechismus vraagt waarom wij nog goede werken moeten doen nu wij, zonder enige verdienste van onze kant, alleen uit genade door Christus verlost zijn? Het doel van deze vraag is tweeledig. **[Twee doelen**

1] Aan de ene kant wil de Catechismus borgen dat we alleen uit genade gered worden. Dat tegenover de Rooms-katholieke leer die van de mens vraagt dat hij toch ook goede werken moet doen om gered te worden. Aan de andere kant wil de Catechismus ons ook laten zien dat het niet de bedoeling van God is dat wij nu maar lekker in zonden gaan leven, omdat we toch wel vergeving krijgen. **[Twee doelen 2]** We moeten aan de ene kant niet opnieuw slaven van de wet worden. Aan de andere kant moeten we ook niet een leven in zonden leiden. Dat is de reden waarom de Catechismus deze vraag aan de orde stelt. De heerlijke verlossing die we puur uit genade ontvangen moet worden veilig gesteld. Dat over het doel van deze vraag.

Dan nu naar de drie redenen waarom we toch goede werken moeten doen. Ik kwam bij de voorbereiding op deze preek een beeld tegen dat precies duidelijk maakt waar het om gaat. Stel dat je op vakantie in Engeland dit oude bouwval tegenkomt. **[Bouwval]** Zoiets als nu op de beamer staat. Ooit was dit een prachtig huis, maar nu is het helemaal vervallen. Muren ontbreken. Het dak lekt of ontbreekt. Er zit nergens glas in de ramen. Vloeren ontbreken. Het is echt een bouwval en je kunt er voor geen mogelijkheid fatsoenlijk in wonen. Maar je wordt verliefd op dat bouwval. En je wilt van dat bouwval weer een prachtig huis maken, dan zul je twee dingen moeten doen. Wat is het eerste dat

je moet doen, jongens en meisjes? Je moet het huis kopen. Als het niet van jou is, dan mag je nog geen verroeste spijker uit het hout trekken. Eerst zul je ervoor moeten zorgen dat het je eigendom wordt.

En wij broeders en zusters, jongens en meisjes, zijn van onszelf een bouwval. We lijken nauwelijks op de mens die God bedoeld had toen Hij de mens schiep. Ik zou dat helemaal kunnen uitwerken, maar dat doe ik nu niet. U weet wel waarin u niet voldoet aan de mens die geroepen is om God boven alles lief te hebben en zijn naaste als zichzelf. We lagen daardoor onder het oordeel van God. Om in de termijnen van huizen te blijven. We stonden op de lijst om gesloopt te worden. Geen eer meer aan te behalen. De moeite niet waard.

Maar God had zijn oog op ons laten vallen en heeft zijn Zoon naar de aarde gestuurd. Hij heeft ons gekocht. **[Gekocht met bloed]** Niet met goud of zilver, maar met zijn kostbaar leven. Met zijn leven. Hij heeft de hoogste prijs betaald om u en mij van de sloophamer te redden. Dat is onder andere wat we vandaag gevierd hebben in het Heilig Avondmaal. Dat is ook waar het deel over onze verlossing over gaat.

Maar, jongens en meisjes, zouden jullie al tevreden zijn als jullie het huis hadden kunnen kopen? Natuurlijk niet. Want wat heb je aan een bouwval. Ook al is het een bouwval van wat ooit een prachtig huis was. Nu is het een puinhoop en je kunt er niet in wonen. Dus het huis moet ook nog bewoonbaar worden gemaakt. Je moet steigers bouwen. Muren die op instorten staan afbreken of ondersteunen. Je moet een plan maken om alles te herstellen. Dat is nog een hele klus. En dat werk moet dus ook aan ons gedaan worden. De Heer Jezus is nog lang niet klaar met zijn werk voor ons, nu Hij ons uit de macht van de duivel heeft vrijgekocht.

Zijn verlossingswerk is pas af als Hij ons terug gebracht heeft in onze oorspronkelijke staat. De muren van ons leven moeten weer worden opgebouwd. Er moeten nieuwe vloeren in ons geestelijk leven, enz.,enz. **[Herstellen]** En dat is ook precies wat we in antwoord 86 belijden. Jezus Christus heeft ons niet alleen met zijn bloed gekocht en vrijgemaakt, maar Hij vernieuwt ons ook door zijn Heilige Geest naar zijn beeld. Daar hebt u het herstel. Christus koopt ons niet alleen maar maakt van ons ook nieuwe mensen. Mensen naar zijn beeld.

En het doel daarvan is dat wij met heel ons leven God onze dankbaarheid kunnen tonen en Hij door ons geprezen wordt. Wat hebben we in Zondag 2 beleden als onze ellende?

Dat wij naar onze aard erop uit zijn om God en onze naaste te haten. En dat terwijl God ons geschapen had om Hem lief te hebben boven alles en onze naaste als onszelf. Christus koopt ons vrij en herstelt ons leven zo dat we weer God kunnen liefhebben boven alles en onze naaste als onszelf. **[Dubbele verlossing]** Daarom moeten we goede werken doen. Want een christen die door Christus is gekocht en wordt vernieuwt gaat goede werken doen. Nog niet in volmaaktheid. Want de restauratie van ons hart komt in dit leven niet af, maar Christus maakt er wel een begin mee. En daarom kan het niet anders dan dat een christen goede werken gaat doen. Dat is de eerste reden.

De tweede reden is dat je door je goede werken zeker wordt van je geloof. Tegen deze woorden is wel eens protest aangetekend. Ik heb een kleine dertig jaar geleden een vrijgemaakte predikant over deze zondag horen preken. En toen hij dit moest uitleggen, legde hij er de nadruk op dat we slechts een weinig door onze goede werken zeker worden van ons geloof. “Een weinig.” Een klein beetje. Dat had wel een goede reden. Hij was heel bang dat we door een te grote nadruk op deze woorden onze geloofszekerheid zouden verliezen. Dat klinkt heel tegenstrijdig met wat we belijden. Namelijk dat we er juist zeker van ons geloof door worden. Maar er zit natuurlijk wel degelijk een gevaar aan deze woorden. Namelijk dat onze goede werken de zekerheid gaan worden onder ons geloof. **[Geen basis]** De zekerheid moeten gaan worden onder onze redding. Dat zou funest zijn. Want zou er dan niet meer reden zijn om te gaan twijfelen aan onze redding als we letten op onze werken. Dan zijn er nog veel zonden en zelfs onze beste werken zijn nog altijd onvolmaakt. De basis van ons geloofsvertrouwen moeten de beloften van God zijn. Wat Hij ons in zijn Woord heeft beloofd en wat Hij ons in de sacramenten garandeert. Dat moet de basis zijn van ons geloof.

Maar dat neemt niet weg dat juist onze goede werken ons een heerlijke bevestiging kunnen zijn van ons geloof. **[Wel versterken]** Ik merk aan de jongeren dat ze graag iets van God willen ervaren. Waarschijnlijk kennen we dat verlangen allemaal wel, alleen durft de jeugd daar meer voor uit te komen. In het verleden stonden we ook kritischer tegenover onze ervaringen. Want die kunnen ons misleiden. We kunnen maar beter op de betrouwbaarheid van Gods beloften bouwen. Maar er is natuurlijk niets mis met een verlangen om iets van God te ervaren. Geloven heeft met heel ons wezen te maken. Ook met ons gevoel. Maar dan moeten we die ervaring wel zoeken waar God die geeft. Wie zomaar spectaculaire dingen van God verwacht, zal waarschijnlijk worden teleurgesteld.

Al is het ook maar wat je spectaculair noemt. Want als je kijkt waar we als zondige mensen vandaan komen dan is een mens die tot God bidt al spectaculair te noemen. Dan is het feit dat wij hier bij elkaar zitten op een zondagmiddag en naar een preek luisteren en voor de HERE zingen heel spectaculair. Maar u mag het ook dichter bij uzelf houden. Als u met vreugde geld overmaakt naar de kerk of een goed doel dan is dat het werk van de Heilige Geest in u. Als u tijd maakt voor Bijbelstudie, voor gebed of als u de administratie van de kerk op orde houdt, is dat ook het werk van de Heilige Geest. Zelfs als je worstelt met God en niet weet welke kant je op moet met je leven, maar toch over de HERE nadenkt en maar niet de benen neemt, is dat ook een teken dat de Heilige Geest in je aan het werk is.

En waar Gods Geest in u werkt, blijft dat niet verborgen. En dat brengt ons bij het laatste punt. Namelijk dat u door uw godvrezende levenswandel mogelijk ook uw naaste voor Christus mag winnen. Ja, sommige mensen zullen zich ook ergeren als u godvrezend leeft. En misschien hebt u daarom de neiging om uw christen zijn maar wat te verbergen. Maar dat moet u niet doen. Natuurlijk moet u het niet overdrijven. Dan gaan we lijken op Farizeeën die met hun vrome leven aandacht wilden trekken. Maar als u eenvoudigweg als christen leeft, dan blijft dat niet verborgen. Dan merken mensen het aan wat u zegt en aan wat u doet. **[Naaste winnen]** En mogelijk zullen sommige mensen dan gaan vragen naar uw geheim en mag u gaan vertellen over de liefde van God.

Christus heeft u vrijgekocht en vernieuwt u want Hij wil de mensen die zijn Vader Hem uit deze wereld gegeven heeft redden en zo het scheppingswerk van zijn Vader redden. Doe dus met vreugde de goede werken die God voor u heeft bereid om te doen. Doe ze tot eer van God en geniet ervan hoe de Heilige Geest u zichtbaar en merkbaar vernieuwt naar het beeld van Jezus Christus.

Amen